

การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล
การจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา ของสถานศึกษา
อาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย
Learning Organization Management of School Administrators Affecting
Vocational Education Effectiveness According to Vocational Education
Standards of Public Vocational Institutions
in Chiang Rai Province

เอกชัย เทพสุริยะ¹ คทาเทพ จันทร์เจริญ² วีรพันธ์ ศิริฤทธิ์³
Eakkachai Thepsuriya, Katatap Chanjarean, Weeraphan Siririth

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย 2) ศึกษาประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา และ 3) ศึกษาการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย จำนวน 191 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ถึงผู้บริหารและครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1) การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก 2) ประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3) ตัวแปรที่สามารถร่วมพยากรณ์การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยสมการพยากรณ์คะแนนดิบคือ $Y' = 1.034 + .317X_6 + .259X_4 + .195X_1$ และคะแนนมาตรฐานคือ $Z' = .329Z_6 + .275Z_4 + .190Z_1$

คำสำคัญ (Keywords) : การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้; ประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษา;
ผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษา

Received: 2026-03-09 Revised: 2026-04-29 Accepted: 2026-05-02

¹ สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเชียงราย Master of Educational Administration, Graduate School, Chiang Rai College. E-mail: Eakkachai.thep@gmail.com

² อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. E-mail: Katatap@crc.ac.th

³ อาจารย์ประจำ วิทยาลัยเชียงราย Lecturer of Chiangrai College. Corresponding author E-mail: dr.w.siririth@gmail.com

Abstract

This research aimed to: 1) examine the levels of learning organization management among administrators of public vocational institutions in Chiang Rai Province; 2) investigate the levels of effectiveness in vocational education management based on the vocational education standards; and 3) analyze the influence of learning organization management on their effectiveness. This study employed a quantitative research design. The sample consisted of 191 administrators and teachers from the public vocational institutions in Chiang Rai Province. The research instrument was a five-point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis.

The results revealed that: 1) the overall level of learning organization management among administrators was at a high level; 2) the overall effectiveness of vocational education management, based on the 2018 vocational education standards, was also at a high level; and 3) learning organization management significantly influenced the effectiveness of vocational education management at the 0.05 level of statistical significance. The raw score prediction equation was $Y' = 1.034 + .317X_6 + .259X_4 + .195X_1$, and the standardized equation was $Z' = .329Z_6 + .275Z_4 + .190Z_1$.

Keywords: Learning Organization Management;
Effectiveness of Vocational Education Management;
Vocational Education Administrators

บทนำ (Introduction)

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และมีบทบาทต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ สังคม และความสามารถในการแข่งขันของประเทศ โดยเฉพาะการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นกลไกหลักในการผลิตกำลังคนที่มีทักษะตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน ภายใต้บริบทที่เทคโนโลยีและโครงสร้างเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้กำหนดแผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579 เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ โดยเฉพาะการพัฒนาระบบบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2560: 26) อย่างไรก็ตาม การบรรลุเป้าหมายดังกล่าวจำเป็นต้องอาศัยรูปแบบการบริหารที่สามารถส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคลากรและการปรับตัวขององค์กรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด “องค์กรแห่งการเรียนรู้” อันจะนำไปสู่ประสิทธิผลของสถานศึกษา

จากรายงานสำนักติดตาม และประเมินผลการอาชีวศึกษา เกี่ยวกับสภาพปัญหา และข้อเสนอแนะของสถานศึกษา รองรับการขับเคลื่อนการจัดการอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566 สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษาอาชีวศึกษายังประสบปัญหาในหลายมิติ ได้แก่ 1) ด้านการจัดการเรียนการสอน ขาดความเชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพและความต้องการของภาคอุตสาหกรรม 2) ด้านบุคลากร พบว่าครูและบุคลากร

ทางการศึกษามีการพัฒนาที่ไม่ต่อเนื่อง ส่งผลให้ไม่สามารถปรับตัวต่อเทคโนโลยีและการเรียนรู้สมัยใหม่ 3) ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านระบบบริหารจัดการและการประเมินผล ขาดความเป็นระบบและการนำผลไปใช้เชิงประจักษ์ และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษายังไม่เป็นรูปธรรม ดังนั้น การพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้จึงมีความสำคัญ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ช่วยยกระดับประสิทธิผลการจัดการอาชีวศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและตลาดแรงงาน (สำนักคิดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา, 2566: 3)

สำหรับสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐในจังหวัดเชียงราย ซึ่งมีบริบทเศรษฐกิจแบบผสมผสาน ทำให้ความต้องการกำลังคนมีลักษณะเฉพาะ สถานศึกษาจึงต้องปรับตัวให้สามารถผลิตกำลังคนที่สอดคล้องกับพื้นที่ การพัฒนาไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้จึงเป็นแนวทางสำคัญ สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ที่ส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐพัฒนาสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546, 2546: 4)

การบูรณาการแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามกรอบของ Senge ซึ่งประกอบด้วย 5 วินัยหลักของ Senge (1990: เอกชัย เทพสุริยะ ผู้แปล) ที่เน้นการพัฒนาบุคลากรอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการเรียนรู้ที่เท่าทันสถานการณ์ใหม่ๆ และสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนทางความคิดอย่างเป็นระบบ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกัน เมื่อประยุกต์ใช้ร่วมกับการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ สามารถอธิบายกลไกสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพการดำเนินงานของสถานศึกษาในหลายมิติ กล่าวคือ การคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร ช่วยให้ผู้บริหารเห็นความเชื่อมโยงขององค์ประกอบต่าง ๆ ในสถานศึกษา ส่งผลให้การพัฒนาหลักสูตรและการบริหารจัดการมีความสอดคล้องกับบริบทพื้นที่ การพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและผลลัพธ์ของผู้เรียน ขณะที่การบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์กรมีบทบาทในการส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมทางการศึกษา การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ช่วยให้การดำเนินงานของบุคลากรเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีมช่วยยกระดับคุณภาพของการจัดการเรียนรู้ผ่านการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และประสบการณ์ นอกจากนี้ เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ยังเป็นปัจจัยสนับสนุนที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารและการจัดการศึกษา

จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า แม้จะมีงานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา แต่ส่วนใหญ่ยังขาดการศึกษาเชิงบูรณาการที่เชื่อมโยง “การบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้” กับ “ประสิทธิผลการจัดการอาชีวศึกษา” ตามกรอบมาตรฐานอาชีวศึกษา ในบริบทพื้นที่เฉพาะของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐในจังหวัดเชียงราย และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ทั้งในเชิงนโยบายและการปฏิบัติ

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 โดยใช้มาตรฐานที่ 2 เป็นกรอบการวิจัย เพื่ออธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปรอย่างเป็นระบบ และพัฒนาองค์ความรู้ในการยกระดับคุณภาพการจัดการอาชีวศึกษา ทั้งนี้ ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางเชิงปฏิบัติในการพัฒนาการบริหารให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และมาตรฐานที่กำหนด

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา
3. เพื่อศึกษาการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขอบเขตในการดำเนินการศึกษาดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยอาศัยกรอบแนวคิดองค์การแห่งการเรียนรู้ 6 ด้าน ได้แก่ การคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร การพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร การบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์กร การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน การส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม และการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (อ้างอิงจากการสังเคราะห์ตัวแปรเพื่อหาความสอดคล้องเกี่ยวกับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา) ซึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษา ตามในประกาศเรื่อง มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 2 การจัดการอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการ และด้านการนํานโยบายสู่การปฏิบัติ (มาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561, 2561)

1.2 ขอบเขตด้านประชากร กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย ปีการศึกษา 2568 จากระบบสารสนเทศอาชีวศึกษา รวมจำนวน 372 คน (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2568)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 191 คน โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางของ Krejcie and Morgan (1970: 607-610 อ้างถึงใน วาโร เฟิงส์วาล์, 2551: 191) และใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดเชียงราย จำนวน 8 แห่ง

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการในช่วง เดือนกันยายน 2568-มีนาคม 2569

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่พัฒนาขึ้นตามกรอบแนวคิดการวิจัย โดยกำหนดเนื้อหาให้สอดคล้องกับตัวแปรที่ศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ 6 ด้าน ลักษณะเป็นแบบ

มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 36 ข้อ และส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 24 ข้อ ทั้งนี้ การพัฒนาแบบสอบถามเริ่มจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปร ก่อนออกแบบข้อคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าอยู่ระหว่าง 0.80–1.00 แล้วนำไปปรับปรุงแก้ไข และทดลองใช้กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่นด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 ก่อนปรับปรุงเป็นฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยขอรับการรับรองจริยธรรมการวิจัย ต่อวิทยาลัยเชียงราย
- 3.2 ผู้วิจัยขอหนังสือจาก วิทยาลัยเชียงราย ถึงสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย
- 3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจาก วิทยาลัยเชียงราย ถึงสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ เพื่อนำมาแปลผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

- 4.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามผ่านการหาความถี่และร้อยละ
- 4.2 ประเมินระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้และระดับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นเกณฑ์สรุปผล
- 4.3 วิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรพยากรณ์ที่มีต่อตัวแปรเกณฑ์ด้วยสถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อสะท้อนความสัมพันธ์เชิงเหตุและผลของข้อมูล

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานอาชีวศึกษาสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 191 คน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 69.6 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 92.7 มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 10 ปี และผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 72.8

2. การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม ด้านการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน ด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร และการบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์การ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา
ภาครัฐ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม

การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหาร สถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย	ระดับความคิดเห็น n = 191			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร	4.38	.452	มาก	5
2. ด้านการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร	4.40	.477	มาก	3
3. ด้านการบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์กร	4.35	.495	มาก	6
4. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน	4.40	.493	มาก	4
5. ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม	4.40	.494	มาก	2
6. ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้	4.42	.482	มาก	1
เฉลี่ยรวม	4.39	.449	มาก	-

3. ประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ของสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย พบว่า โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา และด้านการบริหารจัดการ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ประสิทธิภาพของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐาน การอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย	ระดับความคิดเห็น n = 191			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	อันดับที่
1. ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา	4.40	.491	มาก	3
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษา	4.45	.478	มาก	1
3. ด้านการบริหารจัดการ	4.40	.497	มาก	4
4. ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ	4.44	.489	มาก	2
เฉลี่ยรวม	4.42	.464	มาก	-

4. องค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (X_6) ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X_4) และด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร (X_1) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย (y) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยตัวแปร 3 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลของสถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย ได้ร้อยละ 56.1 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ($S.E.est$) = .30972 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณที่ส่งผลต่อ การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย

ตัวแปรพยากรณ์	ค่า คะแนนดิบ (b)	ค่าความคลาด เคลื่อน มาตรฐาน (S.E.b)	ค่าสัมประสิทธิ์ ของปัจจัย มาตรฐาน (β)	ค่าสถิติ (t)	Sig.
(constant) ค่าคงที่ (a)	1.034	.225		4.591	.000
ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (X ₆)	.317	.094	.329	3.366	.001
ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (X ₄)	.259	.098	.275	2.631	.009
ด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร (X ₁)	.195	.093	.190	2.088	.038
R = .749, R ² = .561, S.E.est = .30972, F-change = 4.361, p-value = .05*					

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y' = 1.034 + .317X_6 + .259X_4 + .195X_1$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z' = .329Z_6 + .275Z_4 + .190Z_1$$

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายเป็นประเด็น ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ของสถานศึกษา อาชีวศึกษาภาคใต้ จังหวัดเชียงราย

ผลการศึกษาการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย 6 ด้าน โดยภาพรวมมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ ตามด้วยด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม และการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากรตามลำดับ ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าบุคลากรในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคใต้ จังหวัดเชียงรายให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้

ผลดังกล่าวอาจเนื่องมาจากบริบทของสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาคใต้ในจังหวัดเชียงราย มีลักษณะการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม และอยู่ภายใต้การส่งเสริมของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในการขับเคลื่อนสถานศึกษา มีการใช้เทคโนโลยีอย่างแพร่หลายในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลการวิจัยอยู่ในระดับสูงสุด อาจเนื่องจากสถานศึกษาได้รับการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ซึ่งช่วยให้บุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลและใช้ในการวางแผนพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ Senge (1990: เอกชัย เทพสุริยะ ผู้แปล) ที่ระบุว่า องค์การที่มุ่งเน้นการพัฒนาความสามารถของบุคลากรทุกระดับ โดยเปิดโอกาสให้บุคลากรได้พัฒนาศักยภาพของตน เพื่อบรรลุผลลัพธ์ บุคลากรสามารถเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีระบบ เพื่อให้เห็นความเชื่อมโยงข้อมูลในด้านต่างๆ ในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงขององค์การ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายร่วมกันอย่างเป็นระบบ และยังสอดคล้องกับ Marquardt (2002: เอกชัย เทพสุริยะ ผู้แปล) ที่อธิบายว่า ในการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ องค์การแห่งการเรียนรู้เป็นระบบที่พัฒนาศักยภาพบุคลากร ผ่านการใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม และการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้องค์การมีความสามารถในการแข่งขัน

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี เหลืองศรีชัย (2564: 183) อธิบายไว้ว่าผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนเทคโนโลยีสารสนเทศตามบริบทของสถานศึกษา และนภัส สาข้อง (2566: 57) ที่พบว่าเทคโนโลยีเป็นปัจจัยเด่นที่สุดในการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ยุคใหม่ เช่นเดียวกับของ จิราพรรณ เสี่ยงเพราะ (2561: 89) ที่พบว่า บุคลากรในสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานมากขึ้น และ วรชัญญ์ธรี ประกิจ (2561: 87-88) ที่ยืนยันถึงความสำคัญของการเรียนรู้เป็นทีมและวิสัยทัศน์ร่วมซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาสถานศึกษา

2. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย

ประสิทธิผลในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะ ด้านการจัดการเรียนการสอน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด สะท้อนให้เห็นว่าสถานศึกษามีศักยภาพในการบริหารจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น “ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” และมีการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาทักษะวิชาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน สาเหตุที่ประสิทธิผลอยู่ในระดับสูง อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในจังหวัดเชียงรายได้รับการสนับสนุนเชิงนโยบายอย่างต่อเนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งในด้านงบประมาณ การกำกับมาตรฐาน และการพัฒนาครูผู้สอน เช่น โครงการพัฒนาครูอาชีวศึกษาเข้าสู่อุตสาหกรรม และโครงการความร่วมมืออาชีวศึกษาระบบทวิภาคี ทำให้เกิดการบูรณาการการเรียนรู้ในสถานศึกษาเข้ากับสถานประกอบการอย่างเป็นรูปธรรม

จากผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอน เป็นด้านที่มีความคิดเห็นสูงสุด แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการฝึกปฏิบัติจริง การบูรณาการความรู้และทักษะทางวิชาชีพเข้ากับสถานการณ์จำลองในอุตสาหกรรมจริง เป็นเพราะสถานศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีการพัฒนา รูปแบบการเรียนรู้ซึ่งบูรณาการ ที่เน้นสมรรถนะ (Competency-Based Learning) ซึ่งสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 นอกจากนี้ ครูผู้สอนมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง โดยเข้าร่วมอบรมในโครงการครูสู่อุตสาหกรรม และอาชีวศึกษาทวิภาคี ทำให้เกิดความเข้าใจเชิงลึกในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับตลาดแรงงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญาพร ล້อวงศ์งาม (2564: 131) พบว่าด้านการจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาในทุกสาขาวิชาชีพมีคุณภาพและมาตรฐาน และกฤษฎเณศ จันดาอาจ และวานิช ประเสริฐพร (2564: 241) ที่พบว่ากระบวนการจัดการเรียนการสอนและด้านหลักสูตรอาชีวศึกษาเป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิผลที่สำคัญที่สุดแสดงถึงผู้บริหารส่งเสริมให้ครู มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรและเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิอาชีวศึกษา

ด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ผลการวิจัยพบว่า อยู่ในระดับมากเป็นอันดับที่สอง แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารและครู สามารถแปลงนโยบายจากสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาให้เป็นแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม จากการที่สถานศึกษาในจังหวัดเชียงรายมีระบบบริหารแบบบูรณาการเชิงนโยบาย โดยผู้บริหารมีการประชุมชี้แจงและถ่ายทอดนโยบายอย่างสม่ำเสมอ พร้อมติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาหลักสูตร และการประกันคุณภาพภายใน ซึ่งสะท้อนถึงการบริหารงานตามหลัก นโยบายสู่การปฏิบัติ สอดคล้องกับ ภูมิชาย พุ่มวิเชียร และสุภัทรรค์ดี คำสามารถ (2568: 44-45) ที่พบว่า การนำนโยบายสู่การปฏิบัติ เกิดจากการบริหารที่กระจายอำนาจให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดเป้าหมายร่วมกัน ส่งผลให้เกิดการพัฒนาองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

3. ผลการวิเคราะห์การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการจัดการอาชีวศึกษา ตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 สถานศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย

ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า มีความสามารถในการพยากรณ์ ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 โดยมีตัวแปรการบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ 2. ด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และ 3. ด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร เป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิผล ขณะที่ตัวแปรที่ไม่ส่งผลอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ ด้านการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร ด้านการบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์การ และด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม

ทั้งนี้ อาจอธิบายได้ว่า การที่ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ที่ส่งผลสูงสุด เนื่องจากบริบทการศึกษาในปัจจุบันมุ่งพัฒนากำลังคนให้มีทักษะดิจิทัลรองรับตลาดแรงงานสากล การบูรณาการระบบสารสนเทศจึงเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับการบริหารและหลักสูตรให้ทันสมัย สอดรับกับบทบัญญัติใน (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542): 18-19) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ระบุไว้ว่า กำหนดให้รัฐพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการศึกษาอย่างทั่วถึง พร้อมทั้งส่งเสริมการผลิตสื่อและนวัตกรรมทางการศึกษา ให้สามารถใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องแนวทางเชิงนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569 ของ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (2567: 3) ที่ผลักดันการใช้ระบบปัญญาประดิษฐ์ (AI) และเครื่องมือดิจิทัลมาเพิ่มประสิทธิภาพองค์การ ขณะที่การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันสะท้อนถึงการที่บุคลากรมีความเข้าใจในเป้าหมายองค์การไปในทิศทางเดียวกัน ทำให้การปฏิบัติงานทุกระดับมีความเป็นเอกภาพ ส่วนการคิดอย่างเป็นระบบช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้อย่างรอบคอบและเชื่อมโยงองค์ประกอบต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับตัวแปรที่ไม่ส่งผล สามารถอภิปรายเชิงเหตุผลได้ดังนี้ 1.) ด้านการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร เนื่องจากการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากรยังเป็นลักษณะรายบุคคล ขาดการเชื่อมโยงสู่ระบบองค์การ 2.) ด้านการบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์การ ยังอยู่ในระดับเจตคติ ไม่สะท้อนเป็นพฤติกรรม เนื่องจากวัฒนธรรมองค์การยังยึดระเบียบและการสั่งการ และ 3.) ด้านการส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม ยังเป็นเพียงการทำงานร่วม มากกว่าการเรียนรู้ร่วม กล่าวคือ บุคลากรอาจมีการแบ่งงานและประสานงานร่วมกัน แต่ยังขาดกระบวนการสะท้อนผล และแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

เมื่อพิจารณาความสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ด้านการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Marquardt (2002: เอกชัย เทพสุริยะ ผู้แปล) ที่ระบุว่าระบบเทคโนโลยีและเครื่องมือสารสนเทศ เป็นระบบที่สนับสนุนการเรียนรู้ภายในองค์การ ทำให้บุคลากรทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัญชลี เหลืองศรีชัย (2564: 179) ที่มีแนวทางการพัฒนาเทคโนโลยี และระบบเครือข่ายสารสนเทศที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ส่งผลโดยตรงต่อสมรรถนะการทำงานของบุคลากรอาชีวศึกษา ส่วนด้านการสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน สอดคล้องกับทฤษฎีของ Senge (1990: เอกชัย เทพสุริยะ ผู้แปล) ที่มองว่าวิสัยทัศน์ร่วมคือจุดเชื่อมโยงระหว่างเป้าหมายส่วนบุคคลกับเป้าหมายองค์การ ช่วยสร้างให้เกิดการทำงานร่วมกัน ดังที่ปรากฏในข้อค้นพบของ วัชรยุทธ์ ปรังกิ (2561: 90-91) ว่าการเปิดโอกาสให้เกิดการแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์องค์การ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม และด้านการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร สอดรับกับของ Senge (1990: เอกชัย

เทพสุริยะ ผู้แปล) ที่ให้ความสำคัญกับการคิดอย่างเป็นระบบ ในการมององค์การอย่างเป็นองค์รวม สามารถวิเคราะห์องค์การได้อย่างรอบด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ มั่นสนันท์ ใบคุณากร (2563: 83) ที่ระบุว่า การดำเนินงานที่มีโครงสร้างชัดเจน สามารถเชื่อมโยงข้อมูล วิเคราะห์ปัญหา และประเมินผลกระทบได้อย่างเป็นขั้นตอน ส่งผลให้การแก้ไขปัญหาและพัฒนางานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

1. การบริหารองค์การแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐ จังหวัดเชียงราย อยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่าสถานศึกษามีการพัฒนาไปสู่การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะด้านการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การส่งเสริมการเรียนรู้ของทีม และการพัฒนาความเชี่ยวชาญของบุคลากร ควบคู่มาเน้นการเชื่อมโยงการเรียนรู้กับภาคอุตสาหกรรม และส่งเสริมการจัดการความรู้จากประสบการณ์จริงให้มากขึ้น

2. ประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรฐานการอาชีวศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนและการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ แสดงถึงความสามารถในการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และบูรณาการการปฏิบัติจริง ควบคู่มาเน้นการพัฒนาให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่และความต้องการกำลังคน เพื่อเพิ่มความพร้อมของผู้เรียนสู่ตลาดแรงงาน

3. ปัจจัยหลักที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษา ได้แก่ การบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน และการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหาร แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารต้องสามารถเชื่อมโยงนโยบาย เทคโนโลยี บุคลากร และความร่วมมือกับภาคอุตสาหกรรมอย่างมีทิศทางเดียวกัน ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการได้ตามมาตรฐาน

4. การบริหารเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ทำหน้าที่เป็นกลไกหลักในการการวางแผน ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา ช่วยยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ การสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกันช่วยให้บุคลากรมีการเข้าใจเป้าหมายเดียวกัน ช่วยลดช่องว่างระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติ ส่วนการคิดอย่างเป็นระบบของผู้บริหารช่วยให้การบริหารจัดการได้รอบด้านและมีประสิทธิภาพ

5. องค์ประกอบที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาทั้ง 3 ด้านมีความเชื่อมโยงโดยตรงกับมาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2561 ได้แก่ ด้านหลักสูตรอาชีวศึกษา โดยการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ส่งผลให้ผู้เรียนมีสมรรถนะตรงตามมาตรฐานวิชาชีพ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่สอดคล้องกับบริบทการทำงานจริง ส่วนด้านการบริหารจัดการ โดยการใช้ข้อมูลสารสนเทศสนับสนุนการตัดสินใจเชิงประจักษ์ ส่งผลให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพและตรวจสอบได้ และด้านการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ ที่มีวิสัยทัศน์ร่วมกันของบุคลากร ช่วยให้การถ่ายทอดนโยบายเป็นรูปธรรมและลดช่องว่างระหว่างนโยบายกับการปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 สถานศึกษาควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้และการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรม เช่น การจัดอบรมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการพัฒนาระบบสารสนเทศภายใน
 - 1.2 สถานศึกษาควรกำหนดและสื่อสารวิสัยทัศน์ร่วมให้บุคลากรรับรู้และยอมรับอย่างทั่วถึง รวมทั้งส่งเสริมวัฒนธรรมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล เพื่อสร้างเอกภาพในการดำเนินงาน
 - 1.3 สถานศึกษาควรพัฒนาระบบการบริหารเชิงระบบ โดยบูรณาการข้อมูล ตัวชี้วัด และการตัดสินใจเชิงข้อมูล เพื่อเสริมสร้างวัฒนธรรมการคิดอย่างเป็นระบบและยกระดับประสิทธิภาพตามมาตรฐานอาชีวศึกษา
2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารและครู เพื่อศึกษาถึงอุปสรรคและปัจจัยแห่งความสำเร็จในการพัฒนา ด้านการบริหารแบบแผนทางความคิดขององค์กร และการบริหารงบประมาณ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ เพื่อให้ได้แนวทางการแก้ไขปัญหาที่ชัดเจน
 - 2.2 ควรดำเนินการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง เพื่อพัฒนาและทดสอบรูปแบบการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นด้านการบริหารเทคโนโลยี การสร้างวิสัยทัศน์ร่วม และการคิดเชิงระบบ และประเมินผลต่อประสิทธิภาพการจัดการอาชีวศึกษาตามมาตรฐาน
 - 2.3 ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบปัจจัยการบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในสถานศึกษาอาชีวศึกษาภาครัฐและภาคเอกชน เพื่อศึกษาความแตกต่างในบริบท และข้อเสนอแนะที่เหมาะสมกับแต่ละประเภทของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง (References)

- กฤษณะ จันดาอาจและวานิช ประเสริฐพร. (2564). แนวทางการบริหารสถานศึกษาตามมาตรฐานอาชีวศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดขอนแก่น. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 6(6): 233-246.
- จิราพรรณ เสี่ยงเพราะ. (2561). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- ธัญญาพร ล้อวงศ์งาม. (2564). การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการอาชีวศึกษาของวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- นภัส สาม้อง. (2566). การบริหารองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 2. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542, 19 สิงหาคม). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก.

- พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546. (2546, 9 ตุลาคม).
- ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 120 ตอนที่ 100 ก.
- ภูมิชาย พุ่มวิเชียร และสุภัทรศักดิ์ คำสามารถ. (2568). การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อมาตรฐานการจัดการอาชีวศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 5. *Journal of Applied Education*. 3(5): 37-46.
- มนัสนันท์ ใบคุณากร. (2563). **อิทธิพลขององค์การแห่งการเรียนรู้ต่อผลการดำเนินงานขององค์การผ่านพฤติกรรมสร้างสรรค์นวัตกรรม ของพนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรฝ่ายกิจการสาขาภาคกลาง.** วิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารธุรกิจ. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาตรฐานการอาชีวศึกษา พ.ศ.2561. (2561, 18 กันยายน). **ราชกิจจานุเบกษา.** เล่ม 135 ตอนพิเศษ 235 ง.
- วรชัย ธีระกิจ. (2561). **องค์การแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4.** วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วโร เพ็งสวัสดิ์. (2551). **วิธีวิทยาการวิจัย.** กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2560). **แผนพัฒนาการอาชีวศึกษา พ.ศ. 2560-2579.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2567). **นโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568-2569.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2568). **ระบบสารสนเทศอาชีวศึกษา.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://vec.go.th>. สืบค้นเมื่อ 8 กันยายน 2568.
- สำนักติดตามและประเมินผลการอาชีวศึกษา. (2566). **รายงานสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะของสถานศึกษา รองรับการแข่งขันการจัดการอาชีวศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566.** กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา.
- อัญชลี เหลืองศรีชัย. (2564). การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลตามความคิดเห็นของบุคลากรในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดปทุมธานี. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 7(2): 170-186.
- Marquardt, M. J. (2002). **Building the learning organization: Mastering the 5 elements for corporate learning.** 2nded. Palo Alto, CA: Davies-Black.
- Senge, P. M. (1990). **The fifth discipline: The art and practice of the learning organization.** New York: Doubleday.